

N:o 132.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten för regementspastorn Adolf Nicolaus Andreas Randel; gifven Stockholms slott den 15 mars 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att regementspastorn Adolf Nicolaus Andreas Randel må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller afsked från regementspastorsbeställningen, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af femhundra kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts,
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Lars Tingsten.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 15 mars 1907.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Departementschefen, statsrådet Tingsten anförde härefter:

»Komministern i Karlstad Adolf Nicolaus Andreas Randel, hvilken är född den 23 juni 1843, utnämndes den 18 april 1890 till regementspastor vid dåvarande Värmlands fältjägarkår. Randel, som kvarstår å gammal lönestat, uppbär såsom regementspastor en lön af 800 kronor samt under tjänstgöring dagaflöning med 3 kronor. Den för honom utfärdade fullmakten innehåller, att han skall vara underkastad de förändringar i tjänstgöringsskyldighet och aflöningsförmåner, hvilka en omorganisation af landtförsvaret kan göra erforderliga.

I en till Kungl. Maj:t ingifven skrift har Randel, med erinran att, enligt 1901 års härordning, Värmlands fältjägarkår och Hallands bataljon ombildades till ett nytt infanteriregemente, Vaxholms grenadjärregemente, samt att detta regemente numera vore förlagdt till Rindön, vidare anført, att han, hvilken på grund af sin komministertjänst måste vara bosatt i Karlstad, väl godvilligt samtyckt att efter bästa förmåga upprätthålla regementspastorsbeställningen vid det nybildade regementet, dock utan att ingå på ny lönestat; men att han i följd häraf bragts i det svåra läget att antingen nödgas begära afsked, hvilket hans ekonomiska ställning icke tilläte, eller ock, såsom skett, tjänstgöra vid ett regemente med förläggningsort så långt från Karlstad, att tjänstgöringen kunde fullgöras endast med största svårighet och oaktadt god vilja på ett för pliktkänslan otillfredsställande sätt. Därtill komme, att de honom såsom regementspastor tillkommande aflöningsförmåner genom de täta tjänsteresorna decimerades. Det kunde äfven vara tvifvel underkastadt, huruvida han vore skyldig tjänstgöra vid annat än det truppförband, vid hvilket han vunnit anställning. På grund af dessa omständigheter och då Randel, som uppnått 63 år, icke ägde pensionsrätt från armén, har Randel i underdånighet anhållit att varda öfverflyttad på indragningsstat.

Enligt häröfver den 1 nästlidne februari afgifvet yttrande har arméförvaltningen, som ansåge, att Randel på grund af anförda bestämmelse i den för honom utfärdade fullmakt vore skyldig att underkasta sig tjänstgöring vid det nybildade regementet, funnit Randel ej hafva anført tillräckliga skäl för sin anhållan att blifva öfverförd till allmänna indragningsstaten.

Statskontoret, som den 26 nästlidne månad i ärendet afgifvit underdånigt utlåtande, har uttalat en annan mening och anført, att omförmälda bestämmelse i fullmakten torde närmast afse skyldighet för sökanden att underkasta sig utsträckt tjänstgöring och kunde måhända äfven anses innebära åliggande för honom att tjänstgöra å ny förläggningsort för kåren. Däremot torde det starkt kunna ifrågasättas, huruvida denna skyldighet rimligtvis finge utsträckas därhän, att det utan vidare skulle åligga Randel att tjänstgöra ej blott å annan ort utan ock vid ett annat truppförband, därför att den kår, vid hvilken han vunnit anställning, uppgått i detta nya truppförband. Då därjämte beloppet af den med regementspastorsbeställningen förenade aflöning uppenbarligen förutsatte, att beställningens innehafvare skulle af annan prästerlig verksamhet hämta sin egentliga utkomst och sådan verksam-

het vid kårens förflyttning till området för ett annat stift än det, sökanden tillhörde, näppeligen stode honom till buds, torde det ej kunna förnekas, att starka billighetsskäl föreläge att bereda sökanden tillfälle att utan ekonomisk uppoffring upphöra med tjänstgöringen vid det nya regementet. Skulle dessutom regementets egen fördel, om icke med nödvändighet kräfva, så dock befordras genom sökandens afgang, syntes fullt tillräckliga skäl förefinnas att genom framställning till Riksdagen om beviljande af någon pension åt sökanden bereda utväg för hans entledigande från regementspastorsbeställningen. Beträffande det belopp, som i sådant fall borde i pension tilldelas sökanden, torde hvad Randel kunde beräknas hafva under de senare åren haft i behållen inkomst af sin tjänst såsom regementspastor eller vid pass 500 kronor få anses såsom ett minimum.

Själavårdens upprätthållande på ett fullt tillfredsställande sätt vid regementet förutsätter, att vederbörande regementspastor är bosatt inom förläggningssorten eller i dess närhet. Med hänsyn till Randels ringa lön såsom regementspastor torde man dock ej kunna rimligtvis fordra, att han skall aflytta från Karlstad, där han innehar annan prästerlig beställning, till Rindön, där tillfälle för honom att bereda sig inkomst utöfver regementspastorslönen ej torde förefinnas. I likhet med statskontoret anser därför äfven jag det vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att Randel, hvilken erhållit fullmakt å sin civilmilitära beställning och icke lär utan eget medgifvande kunna afskedas, tillerkännes rätt till någon pension för att kunna afgå från tjänsten, hvarigenom regementets fördel äfven skulle blifva iakttagen.

På grund af hvad jag sålunda anfört, får jag, biträdande hvad statskontoret tillstyrkt, i underdånighet hemställa, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att regementspastorn Adolf Nicolaus Andreas Randel må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller afsked från regementspastorsbeställningen, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af femhundra kronor.

Till hvad departementschefen sålunda hemställt, täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten,

på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, lämna nådigt bifall; Och skulle proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo:

G. Hagbergh.
